

۱- کدام پاسخ در باره‌ی توانایی ذهنی زبان در کرو لال‌ها درست است؟

- (۱) اصلاً توانایی ذهنی زبان را ندارند.
 (۲) کمتر از افراد عادی از توانایی ذهنی زبان برخوردارند.
 (۳) برخی از آن‌ها توانایی ذهنی زبان را دارند.
 (۴) از توانایی ذهنی زبان به اندازه‌ی دیگر افراد برخوردارند.
 گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

۲- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) گوناگونی‌های سبکی و لهجه‌ای و حتی گویشی مربوط به گفتار می‌شوند و نه به زبان.
 (۲) اشتباه و خطا در گفتار رخ می‌دهد و رفع و اصلاح آن به وسیله‌ی زبان صورت می‌گیرد.
 (۳) زبان و گفتار ریشه در ذات و طبیعت انسان دارد، حال آنکه خط و نوشتار ریشه در اجتماع و فرهنگ او دارد.
 (۴) خط و نوشتار بخش اصلی زبان را تشکیل می‌دهند، چرا که زبان بدون خط و نوشتار نمی‌تواند به وجود بیاید.
 گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. خط و نوشتار هیچ بخشی از بخش‌های اصلی زبان و گفتار را تشکیل نمی‌دهد.

۳- تعداد اجزای کدام جمله با جمله‌های دیگر تفاوت دارد؟

- (۱) پس از مشروطه، نویسندگان ایرانی اصول فنی داستان‌نویسی غرب را تا حدودی از آن‌ها آموختند.
 (۲) این‌گونه چشم‌اندازهای انسانی در ادب مقاومت، حوزه‌ی آن‌را از سایر آثار ادبی متمایز می‌کند.
 (۳) منظومه‌ی پر نغز و زیبای افسانه‌ی نیما یوشیج را سرآغاز شعر نوی فارسی دانسته‌اند.
 (۴) در سال گذشته با ادبیات مشروطه و نمونه‌هایی از نظم و نثر این دوره آشنا شدیم.

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. جمله‌ی نخست چهارجزئی با مفعول (اصول فنی داستان‌نویسی غرب) و متمم (از آن‌ها) / جمله‌ی گزینه‌ی (۲) چهارجزئی با مفعول (حوزه‌ی آن) و مسند (تمایز) / جمله‌ی گزینه‌ی (۳) چهارجزئی با مفعول (منظومه‌ی ... نیما یوشیج را) و مسند (سرآغاز شعر نوی فارسی) / ولی جمله‌ی گزینه‌ی (۴) سه‌جزئی با مسند (آشنا) است. به‌طور کلی افعال «است، هست، بود، شد، گشت، گردید و باشد.» اگر فعل اصل جمله باشند، معمولاً جمله‌ی سه‌جزئی با مسند می‌سازند.

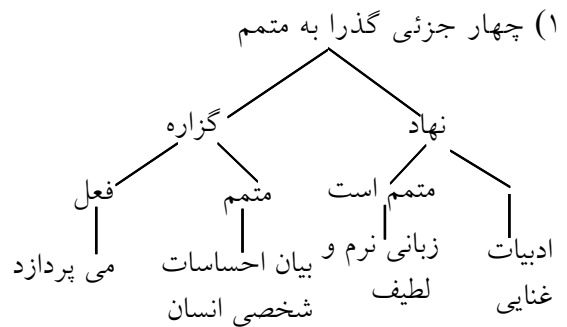
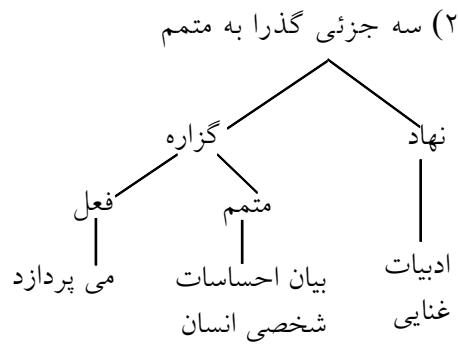
۴- رابطه‌ی میان زبان و گفتار، به ترتیب، مانند و است.

- (۱) آهنگ و اجرا (۲) آهنگ ساز و آهنگ (۳) آهنگ ساز و نوازنده (۴) نوازنده و اجرا

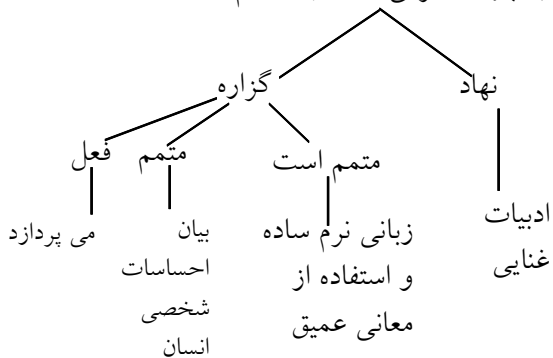
گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. اشتباه و خطا در «گفتار» است و «زبان» بدون اشتباه. در ساخت «آهنگ» خطا و اشتباهی نیست، بلکه اجراکنندگان آن - هنگام اجرا - ممکن است دچار خطا و اشتباه شوند.

۵- نمودار جمله‌ی «ادبیات غنایی با زبانی نرم و لطیف با استفاده از معانی عمیق و باریک به بیان احساسات شخصی انسان

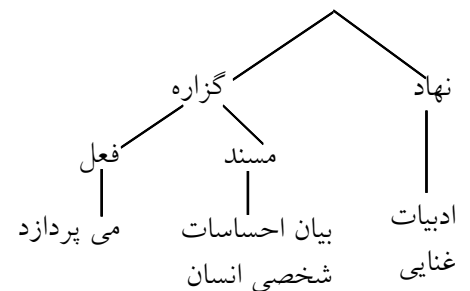
می‌پردازد» کدام است؟

(۴) چهار جزئی گذرا به متمم و مسند

(۳) سه جزئی گذرا به مسند

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «متمم» در این جا، متمم اجباری است و گروه اسمی محسوب می‌شود و گروه اسمی از اجزای اصلی جمله است.

۶- در کدام گزینه ویژگی زبان محاوره نیامده است؟

- (۱) کلمات شکسته می‌شوند.
 (۲) از لغات و اصطلاحات عامیانه استفاده می‌شود.
 (۳) ارکان دستوری جابه‌جا نمی‌شود.
 (۴) این زبان ساده و بی‌تکلف و قابل فهم است.

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

۷- در جمله‌ی «او را مردی خردمند دیدم»، «مردی خردمند» چه نقشی دارد؟

- (۱) مسند
 (۲) متمم
 (۳) قید
 (۴) نهاد

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. زیرا این جمله، جمله‌ی چهار جزئی با مفعول و مسند است. برای پیدا کردن مسند از خود می‌پرسیم، او را، چه طور، دیدم، جواب: او را مردی خردمند دیدم. زبان فارسی سال دوم، درس چهارم.

۸- نوشته‌ی زیر از نظر بیان و قالب چگونه است؟

«هشت و نیم صبح وارد شدیم، سلام مأموران دروازه و گل‌کاری میدان گاهی‌اش پیش باز خوشی بود. چون از یازده دیشب توی اتوبوس بودیم و پاها آماس کرده ...»

(۱) طنز - سفرنامه (۲) طنز - داستان (۳) جد - گزارش (۴) جد - سفرنامه

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

۹- کدام عبارت نیاز به ویرایش دارد؟

- (۱) ملت ایران بر ضد رژیم سلطنتی قیام کرد.
- (۲) حواس‌های پنج‌گانه بین انسان و حیوان مشترک است.
- (۳) به قول معروف، هر کس که بامش بیش، برفش بیشتر.
- (۴) گاهی، مدیر مدرسه شخصاً اولیای مدرسه را دعوت می‌کند.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. زیرا «حواس»، «جمع مکسر حاسه» است و نباید دوباره جمع بسته شود.

۱۰- کدام گزینه ساختمان جمله‌ی «سه جزئی» نیست؟

(۱) نهاد + صفت + فعل (۲) نهاد + متمم + فعل (۳) نهاد + مفعول + فعل (۴) نهاد + مسند + فعل

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. چون صفت خود وابسته است.

۱۱- کدام گزینه زیر از نظر نگارش فارسی درست است؟

- (۱) پیشنهادات ایشان پذیرفته شد.
- (۲) او گاهاً به ما سر می‌زند.
- (۳) کالای وارده به تعاونی تحویل داده شد.
- (۴) هیئت مدیره تصمیم خود را به ما ابلاغ کرد.

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. پیشنهاد، کلمه‌ای است فارسی. جمع بستن کلمات فارسی با علامت جمع عربی صحیح نیست. «گاه» به معنی زمان، کلمه‌ای است فارسی از علامت نکره عربی یعنی تنوین نباید استفاده کرد. در گزینه «ج» کالای وارد شده، صحیح است.

۱۲- گزاره‌ی کدام جمله از سه جزء تشکیل شده است؟

- (۱) مدیر آموزشگاه ما را شناخت.
- (۲) تجربه‌های بسیاری از سفر برگرفتم.
- (۳) ایران همیشه سرزمین دلیران بوده است.
- (۴) نگهبان مدرسه جوانی بود سی ساله.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. این جمله «چهار جزئی با مفعول و متمم اجباری» است. چون نهاد اختیاری در جمله نداریم، «تجربه‌های بسیار» مفعول جمله است و «سفر»، متمم اجباری است.

۱۳- کدام گزینه به ویرایش نیاز ندارد؟

- ۱) آل‌بویه بغداد را فتح کرده و خلیفه را برکنار و پسرش را به جای او برگماردند.
- ۲) کلیات لایحه‌ی بودجه، در جلسه‌ی امروز مجلس، مطرح و تصویب شد.
- ۳) گزارشات رسیده را بررسی و مطالب مهم را به دقت یادداشت کردم.
- ۴) همه‌ی نامه‌ها، در جلسه‌ی شورای دبیران، مطرح و به تصویب رسید.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی «۱» جزء دوم فعل بدون قرینه حذف شده است. در گزینه‌ی «۳» کلمه فارسی (گزارش) با علامت جمع عربی (ات) جمع بسته شده است در گزینه‌ی «۴» فعل «شد» بدون قرینه حذف شده است.

۱۴- نگارش کدام عبارت نادرست است؟

- ۱) فرق نمایش‌نامه و فیلم‌نامه در این است که در نگارش نمایش‌نامه نویسنده شخصاً گفت‌وگوی میان بازیگران نمایش را می‌نویسد.
- ۲) شما به وسیله‌ی همان سند رایج درمی‌یابید که اکثریت مردم آن دیار چگونه زیسته‌اند و گوی جاودانگی را به یادگار گذاشته‌اند؟
- ۳) این نوع حماسه از زمان‌های دور به صورت شفاهی در بین ملت‌ها وجود داشته و سینه به سینه نقل شده و بعدها به شکل مکتوب درآمد است.
- ۴) تحولات دو قرن اخیر خصوصاً نفوذ استعمار انگلیس باعث شد تا در بسیاری مناطق تفاوت‌های فراوان در ساختار و واژگان و تلفظ زبان ایجاد شود.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. کاربرد «به وسیله» به جای «با» درست نیست. به «بیاموزیم» کتاب زبان فارسی سال دوم، ص ۸۵ مراجعه کنید.

۱۵- کدام گزینه عبارت «در نوشته‌های کوتاه ممکن است طرح باشد اما در نوشته‌های بلند باید طرح و مکتوب باشد» را کامل می‌نماید؟

- ۱) درست - ذهنی ۲) ذهنی - عینی ۳) عینی - ذهنی ۴) مکتوب - عینی
- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

۱۶- کدام یک، جمله‌ی چهارجزئی «گذرا به مفعول و مسند» است؟

- ۱) اسرار عارفان، در این مثنوی بی‌مانند نهفته بود.
 - ۲) قافله‌ی بلخ او را از خراسان به سوی بغداد می‌برد.
 - ۳) عمق فکر و قدرت بیان او را شایسته‌ی تحسین دید.
 - ۴) عطار هم مثل بهاء‌الدوله و یارانش به شعر سنایی علاقه می‌ورزید.
- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. که نهاد جمله محذوف است و ارکان دیگر آن ذکر شده است.

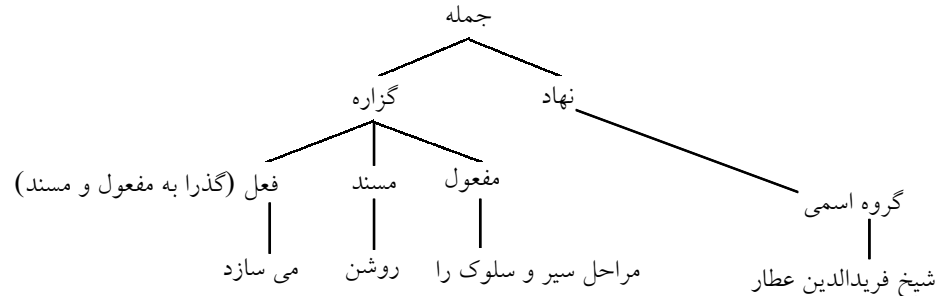
۱۷- نوع جمله‌ی «شیخ فریدالدین عطار نیشابوری، آفریننده‌ی مثنوی عرفانی منطق الطیر با بیان این داستان تمثیلی، مراحل

سیر و سلوک را در سفر سی مرغ به سوی سیمرغ، روشن می‌سازد.» چیست؟

- (۱) چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم
 (۲) سه جزئی گذرا به مفعول
 (۳) چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند
 (۴) چهار جزئی گذرا به متمم و مسند

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ساختمان اصلی جمله پس از سپردن وابسته‌ها و متمم‌های اختیاری که قید به شمار می‌آیند، چنین است:

شیخ فریدالدین عطار مراحل سیر و سلوک را روشن می‌سازد.

اگر دانش‌آموزان با نوع فعل‌ها آشنا باشند و گذرا بودن فعل را بشناسند به سادگی و تنها با نگرینستن به فعل پاسخ خواهند داد. مثلاً در این «تست» اگر بدانیم که «ساختن» به معنی گرداندن جمله‌ی چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند می‌سازد کافی است.

۱۸- در همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی فعل مرکب به کار رفته است.

- (۱) نویسندگان و منتقدان آثار بزرگ ادبی را از چشم اندازه‌های گوناگون بررسی می‌کنند.
 (۲) با مطالعه‌ی آثار جوامع دیگر، بعضی از چهره‌های بزرگ ادبیات جهان را نیز خواهیم شناخت.
 (۳) مطالعه‌ی ادبیات سرزمین‌ها، امکان مقایسه‌ی آثار ادبی ارزشمند را نیز برای ما فراهم می‌آورد.
 (۴) در ادبیات فارسی چندین منظومه‌ی عالی غنایی با مضامین عرفانی وجود دارد.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. فعل‌های مرکب = بررسی می‌کنند، فراهم آورد، وجود دارد. فعل ساده = خواهیم شناخت (از مصدر شناختن).

نکته (۱): ویژگی فعل مرکب عبارت‌اند از: (۱) گسترش‌پذیر نباشد، (۲) جزء اول فعل همواره نقش نحوی نگیرد، (۳) آن را باید در جمله در نظر گرفت زیرا ممکن است کاربرد آن در جمله‌ی دیگر متفاوت باشد.
 نکته (۲): در تشخیص فعل ساده باید بدانیم اگر بن مضارع یک تکواژ باشد فعل ساده است.

۱۹- جمله‌ی اصلی در عبارت «ایرانیان در همه‌ی ادوار حاکمان ستمگر را به واسطه‌ی ظلم‌شان، یار شیطان می‌دانستند»، چه

نوع جمله‌ای است؟

- (۱) چهار جزئی گذرا به متمم و مسند
 (۲) سه جزئی گذرا به مفعول
 (۳) چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم
 (۴) چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. ایرانیان: نهاد / حاکمان ستمگر را: مفعول / یار شیطان: مسند / می‌دانستند: فعل /

۲۰- «کبوتر از روی شاخه‌ی درخت به سوی لانه‌اش پروازکنان و بال و پر زنان می‌پَرَد» جمله چند جزئی است و نوع فعل آن چیست؟

(۱) چهار جزئی گذرا به متمم و مسند

(۲) سه جزئی گذرا به مسند

(۳) سه جزئی گذرا به متمم

(۴) دو جزئی و ناگذر

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. «از روی شاخه‌ی درخت»، «به سوی لانه‌اش» متمم اختیاری و گروه قید هستند. «پروازکنان» قید جمله است.